

1. sz. melléklet

JEGYZŐKÖNYVI FELJEGYZÉS

1975. január 29-30-án Moszkvában sor került a BNK, az NDK, az MNK, az LNK, az RSZK, a SZU és a CSSZSZK külügyminiszter-helyetteseinek találkozójára. A találkozón, amely a PTT /1974. évi/ varsói tanácskozásán létrehozott Egyesített Titkárság keretében zajlott le, résztvettek:

- a Bolgár Népköztársaság részéről	A. Trajkov,
- a Magyar Népköztársaság részéről	Marjai J.,
- a Német Demokratikus Köztársaság részéről	H. Krolikowski,
- a Lengyel Népköztársaság részéről	S. Trepczynski,
- a Román Szocialista Köztársaság részéről	C. Pacoste,
- a Szovjetunió részéről	N. N. Rogyionov,
- a Csehszlovák Szocialista Köztársaság részéről	F. Krajcsir

A találkozón résztvett N. P. Firjubin a VSZ tagállamai Politikai Tanácskozó Testületének főtítkára.

A Politikai Tanácskozó Testület határozatának megfelelően a találkozón megvizsgálták a Varsói Szerződés 20. évfordulójának előkészítésével és lebonyolításával, valamint a Varsói Szerződés Szervezete politikai együttműködési mechanizmusának tökéletesítésével kapcsolatosan a lengyel fél által előterjesztett javaslatokat. Fenti kérdésekről S. Trepczynski elvtárs, az LNK külügyminiszter-helyettese adott tájékozta-

A PTT /1974/ áprilisi ülésén a küldöttségvezetők felszólalásaiból kiindulva a találkozó résztvevői hangsúlyozták, hogy a VSZ jubileumának előkészítése és lebonyolítása során a Szervezet tevékenységének politikai oldalára kell a hangsúlyt helyezni, s bemutatni, hogy ez az államok történelmileg új típusú szövetsége, amelynek békeszerető politikája végsősoron nemcsak a résztvevők, de a kontinens többi népei érdekeit is szolgálja. A Varsói Szerződés Szervezete, amely döntő szerepet játszott a szocialista vívmányok védelmében, a szocialista országoknak az európai béke és biztonság megszilárdításáért folytatott harcában, ma is hatékonyan szolgálja biztonságuk érdekeit, s egyszersmind a testvéri országok számára eszköz a szocializmus és a béke érdekében nemzetközi téren kifejtett tevékenység összehangolására.

1./ A találkozó résztvevői abból indulnak ki, hogy a Varsói Szerződés 20. évfordulóján tartandó ünnepség központi eseményének a Politikai Tanácskozó Testület varsói ülésének kell lennie. Az ülés megszervezését és az azzal kapcsolatos intézkedéseket az LNK vállalja.

A találkozó résztvevők megállapodása szerint a PTT ülése a küldöttségvezetők felszólalását követően Nyilatkozatot, és esetleg más összegező okmányokat fogadna el. Az ülés nyílt jellegű lesz /egyenes rádió és tv-adás, film és fényképfelvételek, tudósítók részvételének engedélyezése a hivatalos ünnepeken, beleértve a kapitalista országbelieket is, stb./.

Emellett célszerű megtartani a Politikai Tanácskozó Testület zárt ülését is, amely döntene a Varsói Szerződés Szervezete politikai együttműködési mechanizmusának tökéletesítéséről, valamint ha ennek szükségessége felmerül, véleménycserére kerül sor az aktuális külpolitikai kérdésekről.

A PTT jubileumi ülése időpontjának kérdésében - a találkozó résztvevőinek véleménye szerint - később kell dönteni, figyelembevéve az olyan nagy jelentőségű események időpontját, mint a fasiszmus feletti győzelem 30. évfordulója, az összeurópai biztonsági és együttműködési értekezlet, a kommunista és munkáspártok európai konferenciája.

2./ A találkozó résztvevői véleménycserét folytattak a Varsói Szerződés Szervezete 20. évfordulója megünneplésének további fontosabb teendőiről. A következőket tervezik:

- Az DNK javaslatára a Varsói Szerződés tagállamai országgyűlési képviselői találkozón vesznek részt Varsóban. A lengyel Szejm meghívókat küld a Varsói Szerződés tagállamai parlamentjeinek.

- A CSSZSZK vállalja a közvélemény képviselői találkozójának megszervezését /szakszervezetek, ifjúsági szervezetek, háborús veteránok szövetségei, baráti társaságok, stb./.

- Jubileumi ünnepi megemlékezések a Varsói Szerződés valamennyi tagállamában.

- Cikkok közzététele a baráti országok sajtójában a jubileum napjaiban.

- A Varsói Szerződés Szervezete tevékenységének alapvető eseményeit tükröző dokumentációs anyagok gyűjteményének előkészítése és kiadása. Ezzel kapcsolatban szerkesztőbizottság létrehozását javasolják, amelyben részt vennének a Varsói Szerződés valamennyi tagállamának képviselői külügyminiszter-helyettesi szinten. A bizottság munkájának megszervezését a Szovjetunió vállalja.

- 4 -

- A PTT jubileumi ülése anyagainak kiadása. Ezen anyagok előkészítését és kiadását az NDK vállalja a PTT főtitkárának közreműködésével.

- A CSSZSZK vállalja a Varsói Szerződés tevékenységének legfőbb eseményeiről és a VSZ 20. évfordulójának megünnepléséről szóló dokumentumfilmek elkészítését a VSZ többi országa filmeseinek részvételével.

- A BNK vállalja, hogy a Tudományos Akadémia vonalán tudományos ülészeket rendez a Varsói Szerződés Szervezete létrehozásának történetéről és tevékenységéről. Az ülészekre a Varsói Szerződés valamennyi tagállamát meghívja.

- Az MNK vállalja, hogy jubileumi érmet bocsájt ki a Varsói Szerződés 20. évfordulója alkalmából.

- A Varsói Szerződés országaiban jubileumi postabélyegek kibocsájtására kerül sor.

- Az LNK a PTT jubileumi ülésének napjaiban Varsóban ünnepi hangversenyt rendez, amelyet az Intervízió és a rádió közvetít. Az LNK a koncerten való fellépésre meghívja a Varsói Szerződés többi tagállamának kiemelkedő művészeit.

Hangsúlyozták, hogy a Szerződés minden tagállama maga határozza meg nemzeti jubileumi rendezvényeinek méretét és jellegét.

3./ A találkozó résztvevői tudomásul vették, hogy katonai vonalon az alábbi rendezvényeket tervezik:

- Az Egyesített Fegyveres Erők Katonai Tanácsának ülése, a Varsói Szerződés katonai szervei tevékenységének értékelése.

- 5 -

- Ünnepi gyűlések az Egyesített Fegyveres Erők vezérkarában és a szövetséges hadseregeknél.

- Hadtudományi konferencia az Egyesített Fegyveres Erők vezérkarában a szövetséges hadseregek képviselőinek részvételével.

- Határkörzetek, helyőrségek, katonai alakulatok képviselőinek találkozói a lakossággal és a szövetséges országok hadseregei helyőrségeivel.

- Közös sportrendezvények.

- Filmek, előadók, katonai művészegyüttesek cseréje, részvétel a játékfilmek hetén.

- A nemzeti parancsnokságok és az Egyesített Parancsnokság képviselői által írt cikkek publikálása a sajtóban és szerepeltetésük a rádióban és a televízióban.

- "A népek és hadseregek harci együttműködése" című munka, valamint a szövetséges hadseregek vezető állománya által a Varsói Szerződés Szervezete 20. évfordulójának szentelt cikkek gyűjteményének kiadása.

- Dokumentumfilmek készítése a szövetséges hadseregek harci együttműködéséről.

Megjegyezték, hogy a katonai vonalon sorra kerülő nemzeti rendezvényeket a szövetséges hadseregek parancsnokságainak tervei szerint bonyolítják le, a sokoldalúakat pedig az Egyesített Fegyveres Erők vezérkara koordinálja.

4./ A találkozón véleménycserét folytattak a Varsói Szerződés Szervezete politikai együttműködési mechanizmusa

- 6 -

tökéletesítésének kérdéséről. Figyelembe véve, hogy a PTT /1974. évi/ varsói tanácskozásán valamennyi küldöttségveze-tő állástfoglalt a testvéri országok külpolitikai tevékenysé-ge területén az együttműködés fokozása mellett és javasolta, hogy e célból konkrét lépésekre kerüljön sor, célszerűnek találták, hogy megvizsgálásra a Politikai Tanácskozó Testü-let elé terjesszék az alábbi szervek megalakítására vonatko-zó javaslatot:

- A Külügyminiszterek Bizottsága, mint a Varsói Szerződés konzultatív szerve;

- Az Egyesített Titkárság, mint a PTT kiegészítő szer-ve, amelynek tagja a PTT főtitkára és a Szerződés valamennyi tagállamának képviselője.

Az Egyesített Titkárság gondoskodik a PTT és a Külügyminiszteri Bizottság munkájának szervezeti - technikai előkészítéséről és kiszolgálásáról. Az Egyesített Titkár-ság szükség esetén a PTT ülései közötti időszakban is működhet.

x x x

A román küldöttség úgy véli, hogy nem szükséges a jegyzőkönyvi feljegyzésbe foglalni a bevezető részt, amely politikai értékelést tartalmaz az adott kérdésről, mivel ilyen értékeléseket legfelsőbb szinten tesznek.

Ugy véli, hogy nem célszerű és nem hasznos a Szer-ződés 20. évfordulójának szentelt alábbi intézkedések meg-valósítása: a parlamenti képviselők, a társadalmi szervezetek képviselőinek találkozói /helyett azt javasolják, hogy szervezzék meg Varsóban a VSZ tagállamok társadalmi szerveze-

tei képviselőinek találkozóját, beleértve a parlamenti képviselőket; a találkozót az európai biztonság és együttműködés erősítése kérdéseinek szentelnék/; szerkesztő bizottság létrehozása a Varsói Szerződés dokumentációs anyagai gyűjteményes kiadásának céljából; a PTT jubileumi ülése anyagainak közös kiadása; közös dokumentumfilmek alkotása; jubileumi érem és posztaléyek kibocsájtása.

A katonai vonalon sorra kerülő intézkedéseket tartalmazó részről a román küldöttség szükségesnek tartja pontosítani: A határmenti övezetek, a helyőrségek, katonai alakulatok képviselőinek találkozóit a lakossággal és a szövetséges országok hadseregeinek helyőrségeivel, az érdekelt országok hatáskörében kell maradniuk és kétoldalu alapon kell megvalósulniuk minden ország belső rendjének tiszteletben tartásával; a filmek, lektorok, katonai együttesek cseréjét az érvényes kétoldalu megállapodások alapján kell lebonyolítani, a játékfilmek hetének kérdését pedig minden ország maga dönti el. A nemzeti, illetve az Egyesített Parancsnokság képviselői által írt cikkek publikálásának sajtóban és szerepeltetésüknek a rádióban és a televízióban minden egyes ország hatáskörében kell maradniuk. Javasolta, hogy változtassák meg a kiadandó mű címét az alábbiak szerint: "A Varsói Szerződésben résztvevő szocialista országok hadseregeinek barátsága és együttműködése" és állást foglalt a szövetséges hadseregek vezető szervei cikkeinek gyűjteményes kiadásával szemben, mivel kiadásra kerül az EFE vezérkara és az EFE technikai bizottságának jubileumi buletinje. A román küldöttség javasolta, hogy a szövetséges hadseregek fegyverbarátságáról szóló film megalkotása helyett kétoldalu megállapodások alapján kerüljön sor dokumentumfilmek cseréjére.

x x x

A tanácskozás résztvevői a PTT /1974. évi/ ülése határozatának megfelelően a jegyzőkönyvi feljegyzést megvizsgá-

lásra és jóváhagyásra előterjesztik a DKP, az MSZMP, az NSZEP, a LEMP, az RKP, az SZKP és a CSKP Központi Bizottságához.

A találkozó résztvevői köszönetüket fejezik ki lengyel barátainknak a Varsói Szerződés 20. évfordulójának előkészítése során kifejtett nagy munkájukért és szovjet barátainknak, hogy kitűnő feltételeket teremtettek a tanácskozás munkájához.

A Varsói Szerződés tagállamai külügyminiszter-helyetteseinek találkozója a gyümölcsöző és konstruktív együttműködés, a barátság és az egység szellemében zajlott le.

Készült Moszkvában, 1975. január 30-án.

A VSZ tagállamai PTT főtitkára	N.Firjubin
A Bolgár Népköztársaság külügyminiszter-helyettese	A.Trajkov
A Magyar Népköztársaság külügyminiszter-helyettese	Marjai J.
A Német Demokratikus Köztársaság külügyminiszter-helyettese	H.Krolikowski
A Lengyel Népköztársaság külügyminiszter-helyettese	S.Trepczynski
A Román Szocialista Köztársaság külügyminiszter-helyettese	C.Pacoste
A Szovjetunió külügyminiszter-helyettese	N.Rogyionov
A Csehszlovák Szocialista Köztársaság külügyminiszter-helyettese	F.Krajcsir

x x x